

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Zasady kompozycji urbanistycznej
Wydział	Wydział Architektury i Sztuk Pięknych
Kierunek	Architektura
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	6 PRK
Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
Forma studiów	studia stacjonarne
Grupa zajęć	Projektowanie architektoniczne i urbanistyczne (standard kształcenia: Architekt (studia pierwszego stopnia))
Liczba punktów ECTS	2
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	30 godz.
Cykl dydaktyczny	2021/2022 zimowy
Semestr studiów	6
Rok studiów	3
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Rok realizacji	2023/2024
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	prof. dr hab. inż. arch. Zbigniew Paszkowski (e-mail: zpaszkowski@afm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład
6	30 godz. 2 ECTS

2. Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu zasad kompozycji urbanistycznej, metodologii wykonywania analiz kompozycji urbanistycznej oraz sposobów komunikatywnego projektowania i przedstawiania projektów zabudowy i zagospodarowania terenu w zakresie kompozycji urbanistycznych w skali zespołu zabudowy.
----	---

3. Wymagania wstępne

1. Umiejętność czytelnego przedstawiania istniejącej przestrzeni trójwymiarowej oraz własnych propozycji projektowych w formie rysunku odręcznego.
2. Umiejętność tworzenia opisów i tekstów wyjaśniających w języku polskim.
3. Wiedza na temat historii urbanistyki.
4. Umiejętność posługiwania się narzędziami wspomagającymi projektowanie , w tym programami dedykowanymi projektowaniu architekturze i urbanistyce w zakresie dwu- i trójwymiarowym.
5. Zdolności manualne i umiejętność tworzenia modeli przestrzennych w formie fizycznej.

4. Opis efektów uczenia się

W1		EUK6_W3
W2		EUK6_W11
W3		EUK6_W12
W4		EUK6_W13
W6		EUK6_A.W.2
U1		EUK6_U1
U2		EUK6_U2
U3		EUK6_U3
U4		EUK6_U4
U5		EUK6_A.U2
U6		EUK6_A.U4
U7		EUK6_A.U5
U8		EUK6_A.U6
U9		EUK6_A.U9
K1		EUK6_KS1
K2		EUK6_KS2
K3		EUK6_KS3
K5		EUK6_A.S.1.
K6		EUK6_A.S.2.

5. Treści programowe

Wykład (30 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 6)
Wyk1	WPROWADZENIE W PROBLEMATYKĘ PRZEDMIOTU Przedstawienie zakresu i przedmiotu ćwiczeń projektowych. Teorie środowiska zrównoważonego i ładu przestrzennego. Od wnętrza miejskiego do aglomeracji - problematyka skali i zakresów planowania i projektowania urbanistycznego. Literatura przedmiotu.
Wyk2	TEORIA KOMPOZYCJI – ZAGADNIENIA PODSTAWOWE Definicje i rola podstawowych zagadnień kształtowania przestrzeni miejskiej. Teorie środowiska zrównoważonego i ładu przestrzennego. Typologia i morfologia. Zasady percepcji przestrzeni zurbanizowanej. Analiza kompozycyjna przestrzeni zurbanizowanej. Literatura przedmiotu.
Wyk3	HISTORYCZNE ZASADY I TEORIE KOMPOZYCJI URBANISTYCZNEJ Zasady kompozycji historycznych struktur miejskich (miasta rzymskie, miasta średniowieczne). Kreowanie wielkomiejskich kompozycji urbanistycznych (Londyn, Lizbona, Malaga, Paryż). Teoria miasta-ogrodu Sir Ebeneзера Howarda i jej wpływ na rozwój teorii architektury. Teoria wnętrza w obszarach zurbanizowanych wg. J. Bogdanowskiego. Teoria budowy formy architektonicznej Juliusza Żórawskiego. Modernistyczne teorie urbanistyczne XX wieku (CIAM, Le Corbusier) i ich wpływ na współczesny kształt miast polskich. Analiza krajobrazu miejskiego wg Kevina Lyncha. Literatura przedmiotu.

Wyk4	KOMPOZYCJA URBANISTYCZNA WOBEC WYZWAŃ WSPÓŁCZESNOŚCI Zagadnienia środowiskowe – woda, powietrze i zielen jako istotne komponenty ekologiczne w kompozycji urbanistycznej założeń miejskich. Zagadnienia społeczne w analizie i kształtowaniu kompozycji urbanistycznej (mieszkania czynszowe historycznie i współcześnie). Nowy Urbanizm – teoria kompozycji miasta. Zasady kształtowania 15- minutowego osiedla mieszkaniowego. Literatura przedmiotu.
Wyk5	WARTOŚCI KOMPOZYCYJNE MIASTA A INFRASTRUKTURA MIEJSKA Komunikacja w mieście, strefy wyłącznego ruchu pieszego i ich wpływ na ukształtowanie kompozycji urbanistycznych miast. Mała architektura, detal i materiał w kształtowaniu wnętrz miejskich. Zasady kompozycji urbanistycznej na terenach rewitalizowanych.
Wyk6	ZASADY RELACYJNOŚCI I KONTYNUACJI W PROCESIE ROZWOJU URBANISTYCZNEGO MIAST Zasady kontekstu i ciągłości czasoprzestrzennej w kreowaniu współczesnej kompozycji zabudowy w obszarach zurbanizowanych (w tym historycznych). Zasady kształtowania zabudowy wysokościowej w obszarach zurbanizowanych. Zasady współczesnego kształtowania wnętrz miejskich o historycznym rodowodzie. Kompozycja miasta odbudowanego.
Wyk7	MIASTO IDEALNE Założenia kształtowania "miast idealnych" i możliwość ich kreowania współcześnie. Wyzwania stojące przed urbanistyką przyszłości. Podsumowanie i rekapitulacja najważniejszych zagadnień związanych z tematyką wykładów.

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
M1	Analiza przypadków
M2	Analiza tekstów
M6	Dyskusja
M17	Prezentacja multimedialna
M20	Wykłady
M21	Wykorzystanie narzędzi nauczania zdalnego

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Wykład	30 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
zapoznanie się z literaturą, Praca własna studenta- test, Praca własna studenta, przygotowanie projektu	20 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	50 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Aktywne uczestnictwo w wykładach
Przygotowanie materiałów na wykłady
Prowadzenie notatek i szkicownika
Poznanie literatury przedmiotu

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	Poprawne odpowiedzi na egzaminie: 90-100% Własnoręcznie sporządzone notatki i szkice z min. 90% wykładów
Na ocenę 4,5:	Poprawne odpowiedzi na egzaminie: 80-89% Własnoręcznie sporządzone notatki i szkice z min. 80% wykładów
Na ocenę 4:	Poprawne odpowiedzi na egzaminie: 70-79% Własnoręcznie sporządzone notatki i szkice z min. 70% wykładów
Na ocenę 3,5:	Poprawne odpowiedzi na egzaminie: 60-69% Własnoręcznie sporządzone notatki i szkice z min. 60% wykładów
Na ocenę 3:	Poprawne odpowiedzi na egzaminie: 50-59% Własnoręcznie sporządzone notatki i szkice z min. 50% wykładów

9. Literatura

Literatura podstawowa

1. KOMPOZYCJA URBANISTYCZNA

Bojanowski K., Lewicki P., Gonzalez L.M., Palej A., Spaziante A., Wicher W. Elementy analizy urbanistycznej Program Tempus JEN-3533, PK Kraków 1998 ISBN 83 903878 7 5
 ,Wejchert K. Elementy kompozycji urbanistycznej Arkady 1984, reprint 2008, ISBN 978 83 213 4494 2
 Gzell S. (red.) Architektura Urbanistyka Nauka PWN, Warszawa 2019, ISBN 978 83 01 20336 8
 Frick D., Theorie des Städtebaus Ernst Wasmuth Verlag Tübingen, Berlin, 2008, ISBN 3 8030 0654 6
 Lynch K. Obraz miasta Wydawnictwo Archiwolta Michał Stępień, Kraków 2011, ISBN 978 83 931118 0 0
 Czyżewski A., Howard E. Trzewia Lewiatana. Miasta-ogrody i narodziny przedmieścia kulturalnego. Miasta ogrody przyszłości, Państwowe Muzeum etnograficzne w Warszawie, 2009
 ISBN 978 83 88654 81 7
 Lenartowicz K. Słownik psychologii architektury, Politechnika Krakowska, Kraków 2005
 Żórawski J. O budowie formy architektonicznej, Arkady Warszawa 1973
 Grochowska E. Plac jako zagadnienie urbanistyczne OWPW, Warszawa 2021, 978 83 8156 196 9 (druk) 978 83 8156 197 6 (on-line)
 Rossi A. The Architecture of the City Oppositions Books MIT Press

ROZWÓJ URBANISTYCZNY

Panerai P., Castex J., Depaule J. Ch., Samuels I. Urban Forms. The Death and Life of the Urban Block Elsevier, Architectural Press, 2004, ISBN 0 7506 6507 7
 Mumford L. The City in History. Its Origins, its Transformations and Its Prospects A Harvest Book Hartcourt, Inc., San Diego, New York, London 1961, ISBN 0 15 618035 9
 Przesmycka E., "Serce" współczesnego miasta, Czasopismo Techniczne, Architektura 2008 R 105 Z.4-A 77-78
 Kraków, Wyd. PK

PROJEKTOWANIE URBANISTYCZNE

Solarek K. Urban Design in Town Planning. Current Issues and Dilemmas from the Polish and European Perspective Politechnika Warszawska, 2019, ISBN 978 83 7814 909 5
 Domińczak M., Plater-Zyberk E. Nowa Urbanistyka. Metodyka I zasady projektowania według Smart Code Politechnika Łódzka, Łódź, 2020, ISBN 978 83 66287 65 5
 Lynch K. Good City Form MIT Press 1981, 1984, ISBN 0 262 62046 4; 0 262 12085 2
 Lynch K. Obraz miasta MIT 1960, Archiwolta, Kraków 2011 ISBN 978 83 931118 0 0
 Gehl J. Życie między budynkami. Użytkowanie przestrzeni publicznych, Wydawnictwo RAM Kraków 2009
 Alexander Ch. Język wzorców, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2008

Publikacje prowadzącego

1. 1. Paszkowski Z., Krasowska K., The Need to maintain Sustainability in the Dynamic Anthropogenic Changes of the Natural Landscape of Pomeranian Bay in Poland. MDPI, Sustainability, 2023
 2. Paszkowski Z., Koncepcja dzieła w dialogu architektury ze sztuką.[in:] Architektura Urbanistyka Sztuka, pod red. S. Gzella. NIAIU, Warszawa 2022
 3. Paszkowski Z., Kołowiecka S., Kuśmierek A., Urban Security as the Part of the Smart City Strategy, ISOCARP Congress in Doha, Qatar 2021.
 4. Paszkowski Z., Architektura i urbanistyka jako dyscyplina naukowa, [w:] Architektura Urbanistyka Nauka pod red. S. Gzella, PWN SA, Warszawa, 2019, s. 119-126.
 5. Paszkowski Z., W poszukiwaniu habitatu XXI wieku, [w:] „Space and Form”, nr 30, Wydawnictwo Uczelniane ZUT, 2017, ISSN 1895-3247 p. 47-62, il. 6
 6. Paszkowski Z., Habitat pierwotny w XXI wieku, Conference Papers: „Habitat XXI w.- Zrównoważona integracja kultury i eko-rozwoj”, Uniwersytet Zielonogórski, 2016, ISBN 978-83-945570-2-7, p.117-122, il. 7
 7. Paszkowski Z.: Historia idei miasta. Od starożytności do renesansu. (The History of Urban Ideas. From Ancient to Renaissance Times). Wydawnictwo Hogben, Szczecin 2015.
 8. Paszkowski Z.: Małe miasta w Polsce i ich szanse rozwoju wobec wdrażania polityki spójności i rewitalizacji zintegrowanej, (Small Cities in Poland and their opportunities for development, to the implementation of cohesion policy and the integrated revitalization), Kwartalnik „Space and Form” nr 23, Szczecin 2015, s. 37-58.
 9. Paszkowski Z., L.Czarnecki: Utrzymanie budynków i rewitalizacja obszarów miejskich zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, (Maintenance of Buildings and Revitalization of Urban Areas according to the Principles of Sustainable Development) [in:] Konferencja Naukowa „Naprawy i wzmocnienia konstrukcji budowlanych” (Repair and Strengthening of Building Structures), Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa Oddział w Bielsku-Białej, 2015
 10. Paszkowski Z.: Przyszłość małych miast w Polsce z perspektywy Pomorza Zachodniego, Rewitalizacja średniowiecznych małych miast Pomorza Zachodniego, (The Future of Small Cities in Poland from the Perspective of the West Pomerania Region. Revitalization of Medieval West Pomeranian Small Cities), (red.) Wydawnictwo Hogben, Szczecin 2014.
 11. Paszkowski Z.: Wartość autentyczności w procesie rewitalizacji, (The Value of Authenticity in the Revitalization Process), Konferencja Naukowa, Polski Komitet Narodowy Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków ICOMOS, s. 181-186, 2014
 12. Paszkowski Z., Kozłowska I., Idee organiczności w urbanistyce terenów nadwodnych, [in:]: Studia Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN, ISSN: 0079-3507, zeszyt: 188
 13. Paszkowski Z.: Idealne miasto przyszłości w kontekście tendencji urbanizacyjnych w Polsce, (The Ideal Future City in the Context of Urban Tendencies in Poland), Czasopismo Techniczne, PK, Kraków 2014, s. 159-17
 14. Paszkowski Z.: Idea miasta, (The Idea of the City) Journal „Space and Form” nr 17, Szczecin 2012.
 15. Paszkowski Z.: Miasto idealne w perspektywie europejskiej i jego związki z urbanistyką współczesną, Ideal City in European Perspective and It's Links with the Contemporary Urban Planning), Wydawnictwo Universitas, Kraków 2011.
 16. Paszkowski Z., Czy ochrona krajobrazu portowego w Szczecinie ma sens?, Kwartalnik Przestrzeń i Forma, Nr 15/2011 s. 367-376
 17. Paszkowski Z.: Kryteria ochrony i adaptacji obiektów poprzemysłowych z perspektywy Szczecina, (Criteria of Protection and Adaptation of the Post-industrial Buildings from the perspective of Szczecin) Konferencja Naukowa „Proremita”, PŁ, Łódź 2010
 18. Paszkowski Z., ...spowolnić architekturę... [w:] Definiowanie przestrzeni architektonicznej. Czasopismo Techniczne Wydawnictwo PK Z.15-A/2010 rok 107 ISSN 0011-4561, s. 246-253
 19. Paszkowski Z., Ankara – problemy urbanizacji niekontrolowanej, Kwartalnik Przestrzeń i Forma Nr 13/2010, s. 203-218
 20. Paszkowski Z.: Znaczenie formy urbanistycznej i architektonicznej w wybranych realizacjach i projektach architektury mieszkaniowej na Pomorzu Zach., (The Importance of Urban and Architectural Forms in Selected Realizations and Projects of Housing in the West Pomeranian Region), Konferencja Naukowa „Środowisko”, WA PK, Kraków 2009, s. 140-143.
 21. Paszkowski Z., Planowanie transformacji szczecińskich wysp Miedzyodrza, Kwartalnik Przestrzeń i Forma, Nr 12/2009, s 353-372
 22. Paszkowski Z., Otwarta przestrzeń pogranicza, Kwartalnik Przestrzeń i Forma Nr 10/2008, s. 83-88
 23. Paszkowski Z.: Restrukturalizacja miasta historycznego jako metoda jego współczesnego kształtowania, (Restructuralization of a Historic Town as a Method of it's Contemporary Design), Hogben Szczecin 2008.
 24. Paszkowski Z., Architektura jako forma, [w:] Definiowanie przestrzeni architektonicznej. Czasopismo Techniczne Wydawnictwo PK Z.9-A/2006 rok 103 ISSN 0011-4561, s. 88-93
 25. Paszkowski Z.: Transformacja przestrzeni śródmiejskich miast europejskich, (Transformation of Inner-city Spaces of European Towns) Walkowska Wydawnictwo, Szczecin 2003.
- 2.

10. Informacja o osobach prowadzących zajęcia

Osoby prowadzące zajęcia

prof. dr hab. inż. arch. Zbigniew Paszkowski (e-mail: zpaszkowski@afm.edu.pl)